

A BÉKÉS-CSABAI
ÁGOSTAI HITVALLÁSÚ EVANGELIKUS
ALGYMNASIUM
ÉRTESITŐJE

1880—81.

B.-CSABA, 1881.

NYOMATOTT POVÁZSAY LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

REV 98

REV 2010

- E 1010/1880/1881

I.

Adatok az iskola 18⁸⁰/₈₁ évi életéből.

Aug. 9. A tanítás tervének fokozatos megváltoztatása által szükségessé vált új könyvek kiszemelése, a tárgyak és az órarend megállapítása 1880—81-re.

Aug. 26. Horváth János igazgató jelentést tesz a tiszt. iskolai bizottságnak az intézet három utolsó évéről, nevezetesen a létszámról, a tanítás tervéről, a tanulók haladásáról, a fegyelemről, az egészségi állapotról, az intézet jövedelméről és kiadásáról s egyszersmind igazgatói tisztének leteltéről. — A tiszt. iskolai bizottság a következő három évre is Horváth Jánost bizza meg az intézet igazgatásával; az 1879. kiadott „Gymnasiumi tanítás tervé”-nek fokozatos életbeléptetését elrendeli; a még szükséges ásványok és kőzetek meghozatását engedélyezi; Uhrin Bertalan, Kvasz János és Keller Mihály tanulókat 1880—81-re a tandíjfizetés alól felmenti azon feltétel alatt, ha őket a tanárok érdemeseknek fogják találni a jótéteményre.

Aug. 30 - 31. A múlt évi elégtelen osztályzatúak közül megjelentek a javítóvizsgálatra és javítottak: Kocziszky Mihály, I., a latinból és számtanból; Felix Andor, IV., a számtanból és történetből. Kun Ede, I. és Mazán János, I. ismételnék. Freund Sándor, III. kilépett.

Sept. 1—4. Beiratkozás. Az utolsó beiratkozás sept. 8. történt.

Sept. 6. A tanítás kezdete.

Sept. 8. Az őszi testgyakorlás kezdete.

Sept. 18. A fegyelmi szabályok felolvasása és megmagyarázása.

Sept. 19. Petrovics Sámuel tanár és magyar hitszónok Mózsés I. 32, 24—29. alapján évnnyitó isteni tiszteletet tartott, melyen a nem protestans tanulók is önként megjelentek.

Okt. 26. Schuhe Hermann bűvészeti előadást tartott az iskolában.

Nov. 6. Az őszi testgyakorlás megszűnt.

Jan. 25—28. Első félévi ismétlések, melyeken a helybeli t. Casinot, mint a Kazinczy-féle szorgalomdij-alapítvány tulajdonosát, tek. Vilim János és Osorba Mihály urak képviselték. Jelen volt az ismétléseken 79 tanuló. Elégtelen osztályzatba esett az első osztályból 7, a másodikból 7, a harmadikból 6, a negyedikből 3. Az első félévben elmulasztott tanórák száma 1035, esik 100 iskolai órára 2. 8 órai mulasztás. Az összes mulasztásból esik Engel Emanuel, I., huzamesabb betegségére 127 óra; Fischer Ignáczerá, I., 39; Goldfinger Dávidéra, I., 36; Weisz Samuéra, I., 38; Brozik Endrére, II., 36; Kubek Sándoréra, II., 45; Gally Lászlóéra, III., 40. Az első osztálybeliek betegeskedése osztályuk minőségével érezhetőleg összefügg s ezen körülmény a tiszt. iskolai bizottság figyelmébe már ismételve ajánlatott.

Jan. 31. Az első félévről szóló szülei értesítők kiszolgáltatása s a második félév megkezdése.

Apr. 10—20. Husvétii szünidő.

Máj. 7. A tavaszi testgyakorlás kezdete. Az idő zordonsága miatt késett ennyire.

Máj. 10. A tanulók tavaszi mulatsága.

Jun. 6. Az apr. 21-ikétől előkészített és most confirmált tanulók, az iskola már előbb confirmált protestans részével együtt, felvették az urvacsorát.

Jun. 15. Vizsgálat a testgyakorlásból.

Jun. 18—23. A második félévi vizsgálatok, melyeken a helybeli t. casinot, mint a Kazinczy-féle szorgalomdij-alapítvány tulajdonosát, tek. Osorba Mihály és Vilim János urak képviselték.

Jun. 24. Közvizsgálat. Utána a szorgalomdijazó bizottság ülése a tek. casinói képviselő urak részvétele mellett. Ezen bizottság a Kazinczy-alapítvány 1880—81. évi kamatjából ezeket jutalmazta: Miklósi István I., Witmann József I., Uhrin Károly II., Lipták Dr. János II., Gubis Pál III., V. Koritár Lajos III., Kojnok Tamás IV. osztályból. — Az ifjuság alapítványából jutalmaztattak: Porjesz Miksa I., Halász Gyula II., Weisz Lajos III. — A Kresmarik alapítványból Schvetz János jutalmaztatott. — Az országos képző-művészeti társulat által kiadott, tek. Karassiy István ur ajándékozta két darab képből az egyik Szalay Józsefnek I., a másik V. Koritár Pálnak II. íteltetett oda.

Jun. 25. A szorgalomdíjak és a szülei értesítők kiosztása. Utasítás azon elégtelen osztályzatúak számára, a kik a javítóvizsgálatra jogosultak s arra készülni akarnak.

Komolyabb fegyelmi esetül az fordult elő, hogy Kvasz János, II., nem szabályszerű magaviselete miatt, a tanárikar tanácsára, kimaradt az iskolából.

A tanári értekezletek figyelemmel voltak arra, hogy a szülek gyermekek fogvatkozását ismerjék s orvoslásában közreműködjenek.

A tanulók második félévi mulasztása a 15. lapon van kimutatva.

II.

Végzett tantárgyak, a reájok hetenként fordított órák száma és a kézi könyvek.

Első osztály.

Vallás. Heti 2 óra. Új-szövetségi válogatott szakaszok szabad elbeszélése, ezek alapján hit- és erkölcsstani igazságok fejtegetése. Kátéból a miatyánk, a keresztség szentsége és az Úr vacsorája. Egyházi énekek emlékelése és éneklése. Kézikönyv: Varga bibliai történet és Vendel-Pálfy káté.

Latin nyelv. Heti 6 óra. A latin orthographia előrebocsátásával a különtélé tövü névszók, határozó és névmások, a cselekvő és szenvedő igék begyakorlása. Olvasmányul Róma története. Hetenként iskolai dolgozat, kézikönyv: Bartal-Malmosi latin alaktan és latin gyakorlókönyv.

Magyar nyelv. Heti 6 óra. Értelmes olvasás, egyszerű mondat és mondatrészek. Fő- és mellékmondat, beszédrészek; az ige, a névszó mint állítmány, mint alany, mint tárgy, mint határozó, mint jelző; szóképzés s az összetett szavak. Olvasmányul 25 próza: mesék, elbeszélések, történeti jellemrajzok, nép-

monda, görög regék. Két hetenként írásbeli gyakorlat főleg a nyelvtani anyag köréből. Versek emlékelése. Kézikönyv: Simonyi nyelvtan I., Gyulai olvasókönyv.

Földrajz. Heti 3 óra. A magyar királyság állami és népvizsgálata, talaj- és vízrajza. Főváros. Magyarország, Erdély, Slavon- és Horvátország, Magyar tengerpart, Katonai határőrség és a Földközi tengert környező országok természeti viszonyai. Főbb topographiai adatok, vidékek, városok ismertetése, a lakosok főbb foglalkozása; a feltünőbb állatok növények s kőzetnemek leírása. Térkép-vázlatok készítése. Kézikönyv: Vissontai.

Számtan. Heti 4 óra. A megnevezetlen és megnevezett egész számoknak összeadása, kivonása, szorzása, osztása; szétbontás és összevonás; oszthatóság és ennek ismertető jelei; legkisebb közös többszörös, legnagyobb közös osztó; a tört mint hányados és viszony. Közönséges és tizedes törtek összeadása, kivonása, szorzása, osztása. A métermérték ismertetése; időszámítás. Kézikönyv: Moenic-Szász, I.

Rajzoló mértan. Heti 2 óra. Az egyenes vonal, a szög, a háromszög; a derékszögű, az egyenlőszárú s a ferdeszögű háromszög; a négyszög, az egyenlőközű négyszög, a trapez és a trapezoid, a sokszögek; egybevágó és hasonló idomok, a körvonal, a Ludolf-féle szám, az ívek és a szögek viszonya, a kör és a szabályos sokszögek, az ellipsis; területmérések. Mindezt táblára rajzolás után. Kézikönyv: Császár geometriai alaktan.

Szabadkézi rajz. Heti egy óra. Az ékétményrajz elemei táblarajz után, J. Carot szerint.

Szépíráás. Heti egy óra. Ütem szerint.

Éneklés. Heti 2 óra. Egyházi és világi két hangon. Kézikönyv: A csabai énekes könyv és Zsasskovszky kis lantos.

Testgyakorlás. Heti 3 óra, ősszel és tavasszal. Kloss szerint.

Második osztály.

Vallás. Heti 2 óra. Az első osztállyal együtt.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Megfelelő olvasmányok alapján a fő- és mellékmondat megkülönböztetése kötőszók szerint. Alaktan befejezése, főleg: genusszabályok, teljes conjugatio, szóképzés elemei. A szókinccs megfelelő bővítése az olvasmány alapján. A régi hitregetan emlékelve. Hetenként írásbeli dolgozat.

Kézikönyv: Schulz-Kiss latin nyelvtan és gyakorlókönyv. (Esz-tendőre Bartal-Malmosi.)

Magyar nyelv. Az igazi állapothatározók, az eredet — s a véghatározók, a részes határozók. Mellé és alárendelt mondatok, a nagyobb körmondatok elrendezése. Szóképzés, synonymák magyarázása elemzés közben. Példány mondatok írása és rögtönzése a lezckékhez. Az olvasásból 75 oldal elemezve, 8 költemény megtanulva. 16 irály. Kézikönyv: Simonyi magyar nyelvtan, Gyulai magyar olvasókönyv.

Földrajz. Heti 3 óra. Európa országainak részletes leírása. Ázsia földirati helyzete, főbb tagozatai s felosztása. Térképrajzolás. Kézikönyv: Visontay egyetemes földirat, I.

Számítan. Heti 4 óra. Az előző osztály által végzetek ismétlése után számolási rövidítések; korlátolt pontosságú számtani miveletek. Viszonyok, arányok, egyszerű hármasszabály; olasz gyakorlat; százalékszámítás. Méter-rendszer. Kézikönyv: Mocnik-Szász számítás-tan, I.

Rajzoló mértan. Heti 2 óra. A sík és a térbeli egyenes, ezek helyzete, két sík helyzete, lapszög és testszöglet; szimmetrikus testszöglet. A kocka, a négyzetes oszlop, a derékszögű négyyszögletes oszlop; a párhuzamos lapu, a hasábos testek, a szabályos oszlopok, a hengeres oszlop, a szabályos négy lapu, a négyzetes gúla; a szabályos nyolczlapu, a gúla-féle testek; a kup, a csonka gúla és csonka kup; a gömb leírása rajzolás után. A testek egyvágósága és szimmetriája; a testek hasonlósága; a testek felszínének és térfogatának meghatározása. Edények köbözése. Geometriai sík diszitmények rajzoló tábláról. Néhány nevezetesebb idomnak távlati képe. Kézikönyv: Császár geometriai alaktan.

Szabadkézi rajz. Heti egy óra. Síkékitmények rajzolásának folytatása előrajz után J. Carot szerint.

Szépíráás,
Éneklés,
Testgyakorlás, } mint az első osztállyal.

Harmadik osztály.

Vallás. Heti 2 óra. Keresztény hit és erkölestan. Egyházi énekek éneklése. Kézikönyv: Ziegenbein-Székács ker. vallástán katechismusa.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Róma történetéből az előkor s a királyok kora Tarquinius száműzetéseig. Phaedrus meséiből 1—14. Ovidiusból Romulus és Remus megmentése, Róma alapítása és Remus halála. Ezen olvasmányok és a gyakorlókönyv 118—136, 139—141. §. alapján, az alaktan folytonos ismétlése mellett, tárgyalatott a szóképzés, az egyszerű mondat minden alkatrésze s a prozodia elemei. Hetenként egy írásbeli dolgozat a szóban forgó tananyag köréből. Kézi könyv: Schulz-Kiss latin nyelvtan és latin gyakorlókönyv.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. A nyelvtan áttekintése és kivonatozása mellett Szalay „Tatárjárás“-a felolvasva, elemezve, kétharmadrészben irányul feldolgozva. A versek hangsúlyos olvasásának gyakorlása. 17 irály. 6 költemény megtanulva. Kézi könyv: Simonyi rendszeres magyar nyelvtan; Szalay Tatárjárás; Gyulai magyar olvasókönyv.

Német nyelv. Heti 4 óra. Olvasás, névragozás, névmás, számnév, melléknév fokozása, igehajlítás. Olvasókönyvből fordítva szótár után s tanulva 829 sor, tisztán csak fordítva 563 sor. Kézi könyv; Gebaur német nyelvtan, I.; Szemák német olvasókönyv, I.

Földrajz. Heti 4 óra. A matematikai és physikai földrajz elemei. Afrika azon részeinek, melyek az első osztályban tárgyalva nem voltak, valamint Amerika és Ausztrália természeti viszonyainak leírása. Kézi könyv: Visontai egyetemes földirat, II.

Számítan. Heti 3 óra. Összetett viszony és arány; összetett hármasszabály; kamatszámolás; olasz gyakorlat; határidőszámítás; arányos osztás; lánczszabály; vegyítés; kamatos kamat. Kézi könyv: Moenic-Szász számítástan, II.

Mértan. Heti 2 óra. A kör és részei, a körrel összeköttetésben előforduló szögek és egyenesek, a körbe és a kör köré irható szabályos sokszögek, a kör kerületének és területének mérése. Kézi könyv: Moenic-Szabóky, II. (Eszkendőre Császár.)

Szabadkézi rajz. Heti 1 óra. Ékitményrajzolás lapmintákról J. Carot és Taubinger szerint.

Éneklés,
Testgyakorlás, } mint az első osztálynál.

Negyedik osztály.

Vallás. Heti 2 óra. A harmadik osztállyal együtt.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Róma történetéből a köztársaság kora a decentvirek lemondásáig. Ovidiusból Romulus és Remus megmentése, Róma alapítása és Remus halála, Gabii bevétele, Fabiusok veszte, Daedalus és Icarus. Philemon és Baucis. Ezen olvasmányok és a gyakorlókönyv 129—141. §. alapján, az alaktan folytonos ismétlése mellett az összetett mondat minden alkatrésze, különösen a függő mondatok; a prozodia, verslábak, hexameter és pentameter gyakorlati ismertetése. Hetenként egy írásbeli dolgozat leginkább az idők és módok gyakorlására. Kézi könyv: Schulz-Kiss latin nyelvtan és gyakorlókönyv; Elischer latin olvasókönyv.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. Általános irálytan. Szó- és gondolat alakzatok. Szó- és versmértéktan. Mindezek az olvasókönyvben levő verses darabok alapján. Továbbá olvastatott Arany egész Toldija, részben betéve is megtanulva. Mondattanilag elemezett Tullus Hostilius, Jugurtha és a pharsalusi csata. Írásbeli dolgozat 2 hetenként egy, melyek tárgyai elbeszélések, leírások, költemények folyóbeszédbe való áttétele voltak. Kézi könyv: Bodnár irálytan és olvasókönyv; Arany Toldija Lehr magyarázatával.

Német nyelv. Heti 2 $\frac{1}{2}$ óra. Az olvasókönyv ezen darabjai alapján: Wunderbare Rettung, Arme Witwe, Trojanischer Krieg, Schicksale des Agamemnon, Irrfahrten des Odysseus, Alexander der Grosse. Zerstörung Carthagos — az alaktan folytonos ismétlése mellett a szókötés s a vonzat szabályai. Dolgozatok a szabályok alkalmazására. Kézi könyv: Gebaur német nyelvtan; Szemák német olvasókönyv, II.

Földrajz. Heti 2 óra. Az osztrák-magyar birodalom alkatrészei, hegyei, vizei, termékei, lakosai, ipara, kereskedése, műveltsége, alkotmánya; a magyar korona főrészei, kerületei, vármegyei; Ausztria, Salzburg, Stíria, Illyria, Dalmácia, Tírol, Csehország, Morvaország, Szilezia, Gácsország, Bukovina. Térképrajzolás. Kézi könyv: Vísontai Ausztria-Magyarország földirata.

Történet. Heti 3 óra. Az ó-kor története, különösen a görög és római történet a császárság megalapításáig. Kézi könyv: Welter Füssy világtörténet, I.

Számtan. Heti 2 $\frac{1}{2}$ óra. Algebrai előismeretek. Összeadás, kivonás algebrai egész számokkal. Sokszorozás egész számokkal tekintettel a két taguak összegének és különbségének szor-

zatára, a két taguak négyzetének és köbének képzése. Osztás egész számokkal. Ugyanezen négy művelet algebrai tört megnyitásokkal. Első foku egyenletek egy ismeretlennel. Változatok, csoportulatok. Kézi könyv: Mocnik-Szász számítástan, II.

Mértan. Heti 2 óra. A térbeli testek nézlettetése, alakítása, papirbul s lerajzolása; Felületök és térfogatuk kiszámítása. A térfogat és fajsúly viszonya. Kézi könyv: Mocnik-Szabóky, II.

Szabadkézi rajz. Ékitmény-rajzolás nehezebb lapmintákról. Emberi és állati alakzatok. Landau, Hermes és Audél szerint.

Természetrajz. Heti 3 óra. Ásvány- és kőzettan, valamint a geologia elemei. Ásványtan: az ásvány külső tulajdonságai. A chemiai összetételre alapított főosztályok ismertetése s ezekből az ásványrendszer fővonásokban. Kőzetan: egyszerű kőzetek felsorolása az ásványtanból; az összetett kőzetek néhány általánosan elterjedt faja. Földtan; földünk időszakai. Kézi könyv: Róth ásvány-, kőzet- és földtan.

Éneklés,

Testgyakorlás,

} mint az első osztálynál.

III.

T a n á r o k.

Horváth János, rendes tanár, tanította a latint III. és IV.; magyart, németet, mennyiségtant IV. Igazgató s a IV. o. főnöke.

Melczér Kálmán, rendes tanár, tanította a magyart II. és III.; földrajzot II.; mennyiségtant I. és II. A II. o. főnöke és könyvtárnok.

Petrovich Sámuel, rendes tanár, tanította a vallást I—IV; magyart I; földrajzot I, III, IV; történetet IV. Az I. o. főnöke és magyar hitszónok.

Szomora Bertalan, rendes tanár, tanította a latint I, II; németet és mennyiségtant III; természetrajzot IV. A III. o. főnöke s a tanári tanácskozmány jegyzője.

Bartóky István, a helybeli népbank vezérigazgatója, és *Gally János*, a helybeli ág. hitv. evang. egyház rendes tanítója, tanították a testgyakorlást I—IV.

Németh Lajos, a helybeli ág. hitv. evang. egyház rendes tanítója, tanította a szabadkézi rajzot és éneket I—IV.

A r. k. tanulókat tiszt. *Névery Aurél* segédlelkész ur, az izraelitákat *Schreiber Márton* tanító ur volt szíves oktatni s vallástani osztályzatukat félévenként megküldeni.

IV.

A tanulók.

A) A tanulók érdemsorozata.

Első osztály.

N	É	V	Tantárgy						
			Vallás	Latin	Magyar	Földrajz	Mennyis.t.	Rajz	Magaviselet
		Bartóky Gábor	3	3	3	3	3	3	1
		Bella Method	2	3	3	2	2	3	2
		Czinner Áron, izr.	3	2	2	3	3	3	1
		Engel Emánuel, izr.	3	4	3	4	4	3	2
5.		Filippinyi János	2	3	3	3	3	3	1
		Fischer Ignác, izr.	2	2	2	3	3	3	1
		Goldfinger Dávid, izr.	1	2	2	3	3	3	1
		Hirschmann Rudolf, izr.	3	2	2	2	3	3	1
		Horváth Mihály	3	3	3	3	3	3	1
10.		Jeney András	3	3	3	3	3	3	1
		Kitka György, kim.							
		Kliment János	3	3	3	3	3	2	2
		Korosi Dezső	2	2	2	2	2	2	2
		Kun Ede, izr.	2	3	3	3	3	3	2
15.		Lówi Antal, izr.	3	3	3	3	4	3	2
		Mazán János	3	3	3	3	2	3	2
		Matolay Ferencz	2	3	2	2	2	3	1
		Miklósi István, szgd.*	1	1	1	1	2	2	1
		Müller Miksa, izr.	2	3	2	2	3	3	1
20.		Nemecz Lajos	2	2	2	3	2	2	2
		Petrovszky S. János	2	3	2	3	3	3	2
		Porjesz Miksa, izr., szgd.	1	1	1	1	2	2	1
		Reisz Lajos, izr.	3	3	3	3	3	3	2
		Schwarz Frigyes, izr.	2	4	4	3	3	3	2
25.		Szák Mihály, kim.							
		Szalay József, r. k., szgd.	2	1	2	1	2	2	1
		Uhrin Bertalan, tm.	2	3	3	3	3	3	1
		Uhrin László	3	4	3	3	3	3	2
		Witmann József, r. k., szgd.	3	2	2	1	1	2	1
30.		Weisz Miksa, izr.	3	4	3	3	4	3	2
		Weisz Samu, izr.	3	4	3	3	4	3	2

*) 4-ik lap szerint.

Második osztály.

N é v	Tantárgy						Magaviselet
	Vallás	Latin	Magyar	Földrajz	Mennyvit.	Rajz	
Áchim László	3	4	3	3	4	3	2
Brozik Endre	3	4	3	3	3	3	2
Goldfinger Jakab, izr.	1	2	2	2	2	3	1
Grünbaum Ármin, izr.	1	3	3	3	3	3	1
5. Halász Gyula, r. k., szgd.	1	1	1	1	2	3	1
Hankó Márton	2	2	2	2	2	2	1
Harza Ferencz, r. k.	4	3	3	3	3	3	1
Keller Mihály, tm.	2	3	3	3	3	3	1
Kocziszký Mihály	3	3	3	4	4	3	2
10. V. Koritár Pál, szgd.	1	2	2	2	2	2	1
Korosi József	1	2	2	2	3	1	2
Kvasz János, tm., kim.	3	3	3	3	3	3	2
Kubek Sándor, g. k.	2	2	2	2	2	2	1
Lipták Dr. János, szgd.	3	3	3	3	4	3	1
15. Margócsi István	3	3	3	3	3	3	2
Nagy Béla	3	3	3	3	3	3	1
Omaszta Sándor	3	3	3	3	3	3	1
Reisz Herman, izr. kim.	1	3	2	2	3	3	1
Schwarez Gábor, izr.	2	3	2	3	3	3	1
20. Sztarieskai Gusztáv	2	3	2	2	3	3	1
Stark Ferencz	2	2	2	2	1	1	1
Schwetz János, r. k., szgd.	3	3	3	3	3	3	2
Thaisz Gyula	3	3	3	3	3	3	2
Uhrin Károly, szgd.	1	1	2	1	2	3	1

Harmadik osztály.

N é v	Tantárgy							Magaviselet
	Vallás	Latin	Magyar	Német	Földrajz	Mennyist.	Rajz	
Áchim Mátyás	3	4	3	3	3	4	3	1
Balogh János, r. k. tm.	3	2	2	3	2	3	2	2
Csicsel János	4	4	4	3	4	4	2	2
Csörföly Endre	2	2	2	2	1	3	3	1
5. Gally László	3	3	3	3	3	3	1	2
Gubis Pál, szgd.	2	1	2	2	2	2	1	2
Haasz Leo, izr.	2	3	3	2	3	3	1	2
Knyihár Károly	3	3	2	1	2	2	1	1
V. Koritár Lajos, szgd.	1	1	2	1	1	2	1	2
10. Kubek Szilárd, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	2
Kulpin Ede, izr.	2	2	3	1	3	3	3	2
Porjesz Herman, izr.	1	3	3	2	2	4	2	2
Schueh Andor	3	3	3	2	2	3	2	1
Szepesi Gusztáv	2	3	3	1	2	2	3	1
15. Vandlik Kristóf	2	2	2	2	1	1	1	1
Weisz Lajos, izr., szgd.	1	1	2	1	1	2	3	1
Weisz Móricz, izr.	3	3	3	3	3	4	2	2
Zsilinszky Lajos	2	3	3	2	3	3	2	2

Negyedik osztály.

N é v	Tantárgy								Magaviselet	
	Vallás	Latin	Magyar	Német	Földrajz	Történet	Mennyist.	Termész. r.		
Blau Farkas, izr.	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1
Kojnok Tamás, szgd.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Kvasz Albert	3	3	3	4	2	3	2	4	2	2
Sailer Endre	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1
Singer Miksa, izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Thaisz Lajos	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2
Udvardy Béla	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1

Rövidítések: rk. = római katólikus, gk = görög katolikus, izr. = izraelita, ism. = ismétlő, tm. = tandijmentes, szgd. = szorgalomdíjas, kim. = ki-maradt. A kinél nincs jelezve a vallás, az protestans. Előmenetel: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen. Az ének és testgyakorlat is rendes tantárgy ugyan, de a bennök való előmenetel nem esik osztályozás alá. Magaviselet: 1 = jó, 2 = szabályszerű, 3 = rossz.

B) A tanulók általános áttekintése.

		Osztály				Össze- sen
		I.	II.	III.	IV.	
A tanulók száma						
Beiratott		31	24	18	7	80
Elhalt		—	—	—	—	—
Elmaradt		2	2	—	—	4
Megmaradt az év végéig		29	22	—	—	76
Lakhelyök						
Helybeli		26	19	14	6	65
Vidéki		3	3	4	1	11
Szüleik polgári állása						
Értelmiségi		2	7	7	1	17
Östermelők		4	3	4	1	12
Önálló kereskedők és iparosok		22	9	7	4	42
Magántisztviselők		1	—	—	1	2
Személyes szolgálatot tevők és munkások		—	3	—	—	3
Vallások						
Ágostai evangélikus hitvallású		12	14	11	5	42
Helyét hitvallású		1	1	—	—	2
Római katolikus		3	3	1	—	7
Görög katolikus		—	1	1	—	2
Görög keleti		—	—	—	—	—
Izraelita		13	3	5	2	23
Nyelvi viszonyaik.						
Beszél	magyarul	7	7	5	3	22
	magyarul és tótul	12	11	9	4	36
	magyarul tótul és németül	3	4	—	—	7
	magyarul és németül	7	—	3	—	10
	magyarul és románul	—	—	1	—	1
Koruk.						
11	} éves	21	7	5	3	36
12		5	11	9	4	29
13		2	4	—	—	6
14		1	—	3	—	4
15		—	—	1	—	1
16		—	—	—	—	—
17		—	—	—	—	—
Előmenetelők						
Haladó		27	22	18	7	74
Ismétlő		2	—	—	—	2
Mulasztásuk						
Igazolatlan	} mulasztott tanórák száma	2	—	—	—	2
Igazolt		441	142	146	174	963
	Huzamosabban beteg volt	3	2	1	—	6
	Tandíjmentes	1	1	1	—	3
	Szorgalomdíjas	4	5	3	1	13
	Vizsgálatot tett	29	22	18	7	76
	Vizsgálatlan maradt	—	—	—	—	—
	Mult évi létszám	31	22	11	11	75

C) A tanulás eredményének áttekintése osztályonként.

Tantárgyak	I. osztály				II. osztály				III. osztály				IV. osztály			
	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen
Vallás	3	12	14	—	7	6	8	1	3	8	6	1	2	2	3	—
Latin nyelv	3	7	14	5	2	6	11	3	3	5	8	2	2	1	4	—
Magyar nyelv	2	11	15	1	1	10	11	—	—	7	10	1	2	1	4	—
Német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	5	6	7	—	2	1	3	1
Számтан és mért.	1	8	16	4	1	6	12	3	2	4	7	5	1	2	2	2
Földrajz	4	7	17	1	2	8	11	1	4	6	7	1	2	2	3	—
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	—
Természetráajz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	1
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természettani földr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vegytan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajz	—	7	22	—	2	3	17	—	6	6	6	—	1	2	4	—
Szépírás	—	14	15	—	2	7	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Énekekben	}				}				}				}			
Testgyakorlatb.	}				}				}				}			
részt vett																
24																
20																
17																
5																
28																
16																
11																
6																

A taneszközök szaporodása szerzés és adakozás útján.

A) Szerzemény.

Magyar nemzet története, Szalay, 24—33 f. — Magyar Lexicon, Somogyi 52—74 f. — Anleitung zum elementaren Unterrichte im Perspectivischen Freihandzeichnen. — Nemzeti könyvtár 54—73 f. — A legujabb kor története, Szabó, II., III., IV. k. — Szabadságharcunk, Jakab. — Titi Livü ab urbe condita libri 1—10, Weisenborn. — Römische Geschichte, Gerlach. — Magyar könyvesház, 75—86 f. — Grundriss der Geologie, Pfaff. — Bakunin, Laveley. — Magyar büntető törvény. — A francia irodalom története, Nisard-Szász. — A görögök története, Curtius-Szilasi. — A magyar ifjuság könyvesháza. — A protestans theologiai könyvtár. — Schneider képes atlasza. — Békésmegye térképe, Mihálfí. — Magyarország térképe, Gönczy-Berghaus. — 49 darab ásvány és kőzet a selmeczi bányaigazgatóságtól és 23 darab Prágából. — 6 darab ásványos fiók. — Testgyakorlati különféle eszközökre fordított összesen 72 frt 88 kr.

B) Adomány.

Dr. Szeberényi Gusztáv superintendens és m. k. tanácsos ő nagysága: Magyar országos segélyző nőegylet alapszabályai. — Utasítás a gymnasiumi tanítás tervéhez. — Az erdélyi ref. egyházkerület jegyzőkönyve 1880. — A dunántuli h. h. egyházkerület jegyzőkönyve 1880. — Gyámintézeti beszéd, Koren. — A papok életbiztosítása, Lónyay.

Nt. Haan Lajos ur: A békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti társulat évkönyve 1880. — Magyarhoni ág. hitv. ev. egyházkerület névtára.

Hoffmann és Molnár urak; Latin gyakorlókönyv a mondat-tanhoz, Bartal és Malmosi.

Franklin társulat: Földrajz a gymnasiumok használatára, Scholz. — Latin olvasókönyv, Elicher. — Német nyelvtan, Hoffmann. — Kis Livius, Polgár. — Életrajzok Plutarchból, Szilasi. — Olvasmányok, Szvorényi. — Shakspeare-Mesék, Mihály. — Német nyelvi tan- és olvasókönyv, Jónás. — Elemi természettan, Kont. — Ásvány-kőzet és földtan, Roth. — Toldi magyarázva, Lehr. — Rajzoló geomesna, Landau és Wohlrab.

Lampel Róbert ur : Diszitményi rajz elemei, Landau. — Egyetemes földrajz, Visontay. — Magyar nyelvtan, Ihász. — Német gyakorló- és olvasókönyv, Riedl. — Gyakorlati német nyelvtan, Ney. — Deutsches Lesebuch, Felsmann. — Magyar szent korona országainak térképe, Hacsek. — P. Ovidü Nasonis carmina selecta, Veress. — Magyarország és a földközi tenger vidéke, Visontay. — Francia nyelvtan, Rákóczy. — Egyetemes földrajz, Visontay. — Ásványország, Dékány. — Mértan elemei, Mocnik-Szabóky. — Számтан, Mocnik-Szabóky. Egyetemes földirati tankönyv, Környei. — Ausztria-Magyarország földirata, Visontay. — Viri illustres, Iványi. — Vezérfőnál a mértani szabadvézi rajzolásához, Schröder — Latin olvasókönyv, Elischer. — Egyetemes földirati tankönyv, Cherven. — Betűszámтан, Mocnik-Arenstein. — Mértani szerkesztéstan, Schröder. — Osztrák-Magyar monarchia, Hauke-Cherven. — Szerkesztő Planimetria, Császár. — Német nyelvkönyv, Simonyi. Természettani földrajz, Heller. — Ásvány-kőzet-ésföldtan, Wissinger.

Reizmann Zsigmond : Latin nyelvtan, Szepesi. — Novellák, Kuthy. — Ifjusági Plutarek.

Pándy István : Nagy Péter, Áldor. — Hunyady János, Áldor. — Vashington, Lázár.

Krcsmárk Elek : Balmes, Sz. István társulat. — Métermérték, Lutter. — Német nyelvtan, Toepler.

Rácz Sándor : Természet, Hegedüs.

Löwy Ignác : Tirocinium poeetcum, Siebelis. — Földrajz, Batizfalvi. — Német-Magyar szótár.

A IV. osztály együtt : Toldy szerelme, Arany.

Dr Bende Albert ur : Haus Kalender, Grätz, 1801.

Kárpátégylet : Bibliothera Carpatica, Payer.

T. Grill Károly ur : Vallástan, Sztehlo.

Bartóky Gábor : Párisi kis tenta-árus.

Pozsonyi a. h. e. egyház : A pozsonyi a. h. e. egyház emlékirata a theologiai akademia tárgyában.

Engenberger-féle könyvkereskedés : Földrajz gymnasiumok számára, Brozik.

Békésmegyei tanítóegyesület : Évkönyv, 1880.

64 középiskola értesítője 1879—80.

Áchim László : Egy vasgolyó.

Weisz Lajos : Egy régi pénz.

T. Löwy alszolgabíró ur : Egy régi pénz.

Schwarz Gábor : 4 régi, 2 emlékpénz.

T. Danieskó András úr: Egy emlékpénz.

Kun Ede: 2 régi pénz.

Vandlik Kristóf: 2 magyar bankjegy, egy emlék- és 2 régi pénz.

Haasz Leo: Egy régi pénz.

Kvasz János: 3 régi pénz.

Liptay Linka kisasszony: 3 régi pénz.

Uhrin Károly: Egy régi pénz.

Gally László: Egy emlékpénz.

Fischer Ignác: Egy régi pénz.

Hirschmann Rudolf: Egy régi pénz.

Filippinyi János: Egy régi pénz.

T. Gärtner Adolf ur: 16 régi és egy emlékpénz.

Perbroth Mark: 2 régi pénz.

T. Grenzner János ur: 4 régi pénz.

Goldfinger Dávid: 2 régi pénz.

Sailer Endre: 4 régi pénz.

Sagul János: 204 darab növény.

T. Melczer Kálmán ur: Egy darab kőso.

T. Launer Károly ur: 7 db. ásvány.

Haasz Leo: 6 db. ásvány.

T. Gärtner Adolf ur: két tanulóét ellátott téli ruhával.

A helybeli népbank tek. igazgatósága: 37 frt 88 kr. iskolai szükségletekre.

Tek. Karassiy István úr: Az országos képző-művészeti társulat által kiadott 2 db kép, 20 frt értékű.

A jun. 2. után érkezett szerzemények és adományok közléte a jövő évre marad.

A tisztelt adakozók fogadják az iskola köszönetét.

Az algyrnasium használatára rendelt jövedelmek: 41300 forint (eredetileg 43000 frt államkötvényekben) *alaptöke*ből 29300 frt 6% kamatja és 12000 frtnak 8% kamatja együtt 2718 frt. A helybeli t. casino 650 frt. *Kazinczy alapítványának* 6% kamatja 39 frt. — A helybeli t. casino 225 frt 10 kr. *Kossuth alapítványának* szivességből 12% kamatja 27 frt 2 kr. — *Az ifjuság* 200 frt bankrészvényekben fekvő alapítványának osztaléka 14 frt. — A 400 frt. *Ostasz* alapítványának 6% kamatja 24 frt. — *T. Mudrony Sámuel ur* 600 frt adományának 6% kamatja 36 frt. — *A Boczkó Juliána* 210 frt alapítványának 6% kamatja 12 frt 60 kr. — *Kresmarik János* 100 frt alapítványának 6% kamatja 6 frt. — Tandij és fapénz befolyt 1881. jun. 2. napjáig 1484 frt 90 kr.

A jövő évre szóló figyelmeztetés.

Javitó és pótvizsgálatok auguszt. 31-ik napján. 8 órától, az illető tanteremben. Javitóvizsgálattal tartozik, akinek „elég-telen“-je van, tartozik azon tárgyból, a melyből az „elég-telen“-t kapta. Pótvizsgálattal tartozik, a ki a vizsgálatot egészen vagy részben, bármely okból, elmulasztotta; tartozik azon tárgyból, melyből vizsgálatot nem tett.

Az 1881/82. tanévi beiratás szeptember első, második, harmadik és negyedik napján, az iskola hivatalos szobáján. Erre nézve tájékozásul:

a) A beiratásnál a szülék, vagy helyettesök jelenléte szükséges.

b) Az első osztályba bevétetik, a ki vagy szabályszerű iskolai bizonyítvánnyal, vagy, ha ez nincs, vizsgálat után kimutatja, hogy az elemi negyedik osztály tantárgyait kielégítő sikerrel tanulta. A felső osztályokba csak legalább is „elég-séges“ középiskolai bizonyítvánnyal léphetni be.

c) A protestans tanuló egész évi fizetni valója 16 frt, a nem protestansé 40 frt. Ezen illetékek mindegyikében, benne van, a tandíjon kívül, fára 1 frt 50 kr., író és rajzszerekre 1 frt 90 kr., testgyakorlási készletekre 1 frt, könyvtárra 60 kr., beiratásért a protestanséban 1 frt, a nem protestanséban 2 frt.

d) Az egész tanévi illetékből a szorosán vett tandíj egyik fele február első hetében, a többi beiratáskor fizetendő.

e) Az iskolai bizonyítvány díja, bélyeggel együtt, protes-tansnak 1 frt 15 kr., nem protestansnak 2 frt 15 kr.

f) Tankönyvekről Végh István helybeli könyvkötő ur gondoskodik.

g) Szeptember 14-ike után csak úgy lehetséges a felvé-tel, ha a t. iskolai bizottság a megkésés okát elfogadhatónak találja.

